

Omgevingsoverleg van keuze tot inrichting

Het DSO-LV biedt met de zogenaamde 'omgevingsoverleg functionaliteit' de mogelijkheid om voorafgaand aan een vergunningsaanvraag een overleg met de gemeente aan te vragen, mits de gemeente als bevoegd gezag deze mogelijkheid voor de individuele activiteiten heeft geactiveerd. Het omgevingsoverleg kan vervolgens in verschillende overlegvormen plaatsvinden, afhankelijk van hoe de gemeente dit zelf wil inrichten of wil noemen. Enkele voorbeelden van overlegvormen zijn een principeoverleg, vooroverleg of de intake- en omgevingstafel. Bevoegde gezagen zijn dus vrij keuzes te maken welke vormen van omgevingsoverleg ze bieden. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat keuzes ook vertaald moeten worden naar het DSO-LV en dat gemeenten hier duidelijk over moeten communiceren naar hun burgers. Deze handreiking gaat in op de te maken keuzes ten behoeve van het instellen van het omgevingsoverleg en de daarbij behorende vervolgstappen.

1 Vormen van overleg met initiatiefnemer

Gemeenten onderscheiden zoals eerder aangegeven diverse vormen van overleg met een initiatiefnemer vooraf aan een vergunningsaanvraag. Drie voorbeelden van een 'omgevingsoverleg, zoals we die bij verschillende gemeenten zien, zijn:

- Principeoverleg, initiatiefnemer heeft concept aanvraag gereed, maar wil hier over afstemmen en de concept aanvraag laten beoordelen/bespreken.
- Vooroverleg, initiatiefnemer heeft een plan dat hij graag wil bespreken met gemeente en eventuele adviespartijen.
- Intake-, Omgevingstafel, initiatiefnemer heeft complexere plannen, de gemeente schat in dat de doorlooptijd van de aanvraag snel op kan lopen en wil voordat de aanvraag formeel wordt ingediend inzichten en adviezen van aanvrager en adviespartijen verzamelen en de indiener bovendien uitslag kunnen geven over de haalbaarheid van het verzoek.

Elke gemeente is vrij om er zelf zijn eigen definitie aan te geven. Echter de term voor overleg in het DSO-LV is omgevingsoverleg (voor het brede begrip van overleg met initiatiefnemer) en indien een gemeente leges heft voor een vorm van omgevingsoverleg, dan zal zij dat in de legesverordening nader moeten definiëren.

Het is aan te bevelen dat gemeenten voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet besluiten of zij gebruik willen maken van het DSO-LV om een vorm van bovengenoemde variaties van omgevingsoverleg aan te bieden.

2 Startpunt voor omgevingsoverleg

Het is aan te bevelen dat gemeenten voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet besluiten of en hoe zij het omgevingsoverleg voor een initiatiefnemer willen inrichten.

Het bevoegd gezag kan het aanvragen van een omgevingsoverleg door een initiatiefnemer op de volgende manieren faciliteren:

1. Alle vormen van overleg verlopen via DSO-LV, het indienen van een omgevingsoverleg kan enkel via het DSO-LV met de "optie" Omgevingsoverleg.
2. Combinatie van gemeentelijke kanalen en DSO-LV, zowel via het DSO-LV als via bijvoorbeeld een gemeentelijk webformulier is een omgevingsoverleg aan te vragen.
3. Alleen gemeentelijke kanalen, het omgevingsoverleg kan via de gemeentelijke kanalen worden aangevraagd.

3 Uitgangspunten omgevingsoverleg (beleid)

Als een gemeente het omgevingsoverleg via het DSO-LV wil laten verlopen kan de gemeente kiezen of ze het omgevingsoverleg aan wil bieden voor:

- Omgevingsoverleg optie 'voor alle activiteiten'
- Omgevingsoverleg optie 'alleen voor bepaalde activiteiten en/of verzoektypen'

Zo kan dus bijvoorbeeld ingesteld worden dat alleen voor omgevingsvergunningaanvragen (en dus niet bij meldingen en informatieplichten) "Omgevingsoverleg" kan worden aangevraagd, of alleen bij Milieubelastende- of bouwactiviteiten. Gemeenten hebben hierin vooraf keuzes te maken.

4 Instellen omgevingsoverleg (software)

Het instellen van het omgevingsoverleg in het DSO-LV verloopt via een API, een service. Een gemeente moet software kiezen om de instellingen door te voeren. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld met de toepasbare regel software, deze wordt al gebruikt voor het opstellen en wijzigen van toepasbare regels en de meeste leveranciers bieden ook de functionaliteit om ook het omgevingsoverleg in te stellen. Er zijn ook softwareleveranciers die software gemaakt hebben om via een gebruikerstoepassing het omgevingsoverleg in te stellen.

Een derde oplossing is software die gemaakt is voor het (in code) aanroepen en gebruiken van services, dit vraagt echter specialistische expertise en is voor de meeste gemeenten niet geschikt. In de meeste gevallen is het gebruiken van de toepasbare regelsoftware de beste keuze.

Aandachtspunt

Standaard staat de mogelijkheid voor het aanvragen van omgevingsoverleg in het DSO-LV UIT.

5 Informeren initiatiefnemer over Omgevingsoverleg

In het DSO-LV wordt de initiatiefnemer in een van de beginschermen gewezen op het omgevingsoverleg en vervolgens kan de initiatiefnemer pas na het invullen van de aanvraag kiezen of hij een aanvraag wil doen of dat hij een omgevingsoverleg kan aanvragen.

Veel gemeenten geven aan dat ze initiatiefnemers willen motiveren om omgevingsoverleg aan te vragen. Dit kan door het belang hiervan te benadrukken op de eigen website en in de communicatie met de initiatiefnemers.

De gemeente (of ander bevoegd gezag van die regels) kan in de DSO-LV vergunningencheck en vergunningsaanvraag extra vragen en informatie opnemen over het omgevingsoverleg.

Met behulp van toepasbare regels kan het omgevingsoverleg dan al vroegtijdig onder de aandacht worden gebracht, dit kan alleen voor de eigen regels en moet dan per activiteit worden.

- Dit kan bijvoorbeeld bij:
 - De vergunningencheck, bij de vergunningscheck een extra vraag toevoegen.
Er wordt expliciet gevraagd of er al een omgevingsoverleg heeft plaatsgevonden. Wanneer de conclusie van de check is dat voor de gevraagde activiteit een vergunningplicht geldt, dan ontvangt de initiatiefnemer ook informatie over het nut en de mogelijkheid om een omgevingsoverleg aan te vragen. Hierbij wordt dan doorverwezen naar het indieningsformulier.
- De aanvraag, bij het indieningsformulier wordt als eerste de vraag gesteld: of er een omgevingsoverleg heeft plaatsgevonden.
Zo ja, dan kan ook het kenmerk van dat omgevingsoverleg worden ingevuld. Naast de vraag wordt meteen aan de start van het formulier duidelijk aangegeven dat de indiener na het vullen van het formulier kan kiezen voor de optie omgevingsoverleg of direct indienen van de aanvraag.

Het is uiteindelijk aan de initiatiefnemer om te kiezen voor een 'omgevingsoverleg', of om meteen een aanvraag voor vergunning, melding of informatie in te dienen.